

§ 16 arealgodkendelse

af udbringningsarealer på Kærgård Dalgårdsvej 74, 7600 Struer

Meddelt d. 18. december 2015

Indholdsfortegnelse

Datablad	3
Indledning	4
1. Resumé og samlet vurdering	5
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse	5
1.2 Afgørelse om miljøgodkendelse	5
1.3 Ikke teknisk resumé	6
1.4 Samlet oversigt over vilkår	7
1.5 Offentlighed	9
1.6 Klagevejledning	10
2. Baggrund for arealgodkendelsen	11
2.1 Beskrivelse af husdyrbruget	11
2.2 Meddelelsespligt – arealer, ejerforhold	11
2.3 Gyldighed	12
2.4 Retsbeskyttelse	12
2.5 Revurdering af arealgodkendelsen	12
3. Gødningsopbevaring og –håndtering	13
3.1 Gødningstyper og –mængder	13
3.2 Håndtering af gylle	13
4. Påvirkning af naboer, natur og overfladevand	14
4.1 Natur og generelle beskyttelsesniveauer for fosfor og nitrat	14
4.2 Påvirkning fra transport	17
4.3 Kvælstof og fosfor til Limfjorden	17
4.4 Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (Bilag IV arter)	18
4.5 Kvælstof til grundvand	18
5. Bedste tilgængelige teknik (BAT)	20
5.1 BAT ved opbevaring og udbringning af husdyrgødning	20
6. Egenkontrol og dokumentation	22
Bilag 1. Oversigt over udbringningsareal	23
Bilag 2. Nitratklasser	24
Bilag 3. § 3 natur	25
Bilag 4. Natura 2000	26
Bilag 5. Fosforklasser/Opland til fosforfølsom Natura 2000	27
Bilag 6. Jordbundstyper i pløjelaget	28
Bilag 7. Grundvandsforhold	29
Bilag 8. Overfladevandsvurdering	30

Datablad

Godkendelsesdato	18. december 2015
Afgørelsestype	§ 16 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Husdyrbrugets adresse	Kærgård Dalgårdsvej 74, Resen 7600 Struer
Husdyrbrugets ejer	Lørupgaard I/S v. Poul Sørensen Dalgårdsvej 74, Resen 7600 Struer
Kontaktperson	Poul Sørensen
Brugstype	Kvægbrug m. planteavl
CVR-nummer / P-nummer	15413174/1000919305
Ejendomsnr.	6710025199
Matrikel nr.	1 f, Den vestlige Del, Resen.
Husdyrbrugets miljøkonsulent	Lemvigegnens Landboforening Lene Gadgaard/Henrik Germundsson
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Struer Kommune Plan- og miljø, Østergade 13, 7600 Struer teknisk@struer.dk
Sagsbehandler	Pernille Fog
Annonceringsdato	18-12-2015
Klagefrist udløber	15-1-2016
Næste revurdering af miljøgodkendelsen	2023

Indledning

Poul Sørensen har den 7. november 2014 ansøgt om en godkendelse af udbringningsarealer efter § 16 i Husdyrgodkendelsesloven¹. Arealerne drives under husdyrbruget beliggende Dalgårdsvej 74, Resen, 7600 Struer.

Arealgodkendelsen omfatter et udbringningsareal på 14,89 Ha. Arealerne drives under CVR.nr. 15413174.

Arealerne skal kunne modtage biogasgylle fra Kobbelhøje 10, der er meddelt en § 12 miljøgodkendelse og dybstrøelse fra det eksisterende kvæghold på ejendommen.

Alle udbringningsarealerne ligger i Struer Kommune.

Godkendelsen bygger på husdyrbrugets ansøgning med bilag² og supplerende oplysninger indkommet i forbindelse med sagsbehandlingen.

I miljøgodkendelsen er der redegjort for de miljømæssige konsekvenser af udbringningen af husdyrgødning, herunder også om husdyrbrugets anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Der er i godkendelsen stillet en række vilkår som sikrer, at husdyrbruget kan drives uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora, fauna, vandmiljø, landskab og kulturmiljø.

---

¹ LBK nr. 868 af 3. juli 2015 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² Ansøgningskema 71469 ver. 3 indsendt 22-9-2015.

1. Resumé og samlet vurdering

1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse

Struer Kommune har den 7. november 2014 modtaget en ansøgning om § 16 miljøgodkendelse af udbringningsarealerne på husdyrbruget Kærgård beliggende Dalgårdsvej 74, Resen, 7600 Struer.

Der ansøges om en godkendelse til at udbringe dybstrøelse fra kvæg og afgasset biomasse svarende til i alt 22 DE på 14,89 ha.

Alle husdyrbrugets udbringningsarealer ligger i Struer Kommune.

Miljøgodkendelsen bygger på en ansøgning, som er indsendt via Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem med skema nr. 71469 (ver. 3).

1.2 Afgørelse om miljøgodkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Struer Kommune hermed godkendelse til husdyrbruget på en række vilkår. Miljøgodkendelsen omfatter alle de ejede og forpagtede arealer på Kærgård, der drives under CVR.nr. 15413174 (arealerne fremgår af bilag 1).

Det er Struer Kommunes samlede vurdering, at miljøgodkendelsen, med overholdelse af de stillede vilkår, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet (nabobeboelser, Natura 2000 områder³, natur i øvrigt, overfladevand, nitratfølsomme indvindingsområder, landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer).

De generelle beskyttelsesniveauer for fosforoverskud og nitrat i bilag 3 til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er overholdt.

Struer Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet, ligesom husdyrbruget anvender den bedst tilgængelige teknik (BAT). Godkendelsen omfatter udelukkende husdyrbrugets arealdel og forholdet til Husdyrgodkendelseslovgivningen.

Tilladelser i forhold til anden lovgivning skal søges separat.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Med mindre andet er anført, gælder vilkårene straks fra det tidspunkt godkendelsen tages i brug, herunder i indkøringsperioden.

Lovgivning

Ansøgningen er behandlet i henhold til reglerne i Husdyrgodkendelsesloven⁶ med tilhørende bekendtgørelse⁴ samt Miljøstyrelsens husdyrvejledning – [wiki-vejledningen](#). Derudover er der foretaget en vurdering af ansøgningen jf. reglerne i Habitatbekendtgørelsen⁵. Jf. denne skal kommunen,

---

³ Internationale naturbeskyttelsesområder udpeget på baggrund af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiver.

⁴ Bekendtgørelse nr. 1283 af 8. december 2014 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer

⁵ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

før der træffes afgørelse til et husdyr- eller plantebrug, der udbringer husdyrgødning, foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Endvidere skal husdyrbruget og kommunen i forbindelse med godkendelse foretage en vurdering af husdyrbrugets teknologi i forhold til det, som beskrives som ”Bedst Tilgængelige Teknologi”.

1.3 Ikke teknisk resumé

Miljøgodkendelsen omfatter udbringning af kvægdybstrøelse og afgasset biomasse på udbringningsarealerne på Kærgård, Dalgårdsvej 74, Resen, 7600 Struer.

Struer Kommune har vurderet, at der kan meddeles miljøgodkendelse til det ansøgte efter Husdyrgodkendelseslovens⁶ § 16.

Produktion og arealer

Der er en mindre produktion af dybstrøelse på Dalgårdsvej 74.

Der skal udbringes kvægdybstrøelse og afgasset biomasse svarende til i alt 22 DE på 14,89 ha.

Placering og driftsbygninger

Husdyrbruget ligger i landzone ca. 1 km norvest for Resenstad. Udbringningsarealerne ligger op til 3 km fra husdyrbruget.

Næringsstoffer til overfladevand

Udbringningsarealerne afvander til henholdsvis Nissum Bredning og Venø Bugt og Sund. Der ligger 10,64 ha i Nitratklasse 2 og 4,25 ha i Nitratklasse 1. Ingen af arealerne ligger i fosforklasser.

10,64 ha af udbringningsarealerne afvander til fosforfølsomt Natura 2000-område – Nissum Bredning.

Husdyrgodkendelseslovens generelle beskyttelsesniveauer for nitrat og fosfor er overholdt. Ansøger har valgt at etablere 5 % ekstra efterafgrøder for at mindske udvaskningen af kvælstof til overfladevand og grundvand. Dette er fastholdt ved vilkår.

Der er fosforbalance på arealerne.

Struer Kommune har foretaget en vurdering i forhold til habitatreglerne samt vurderet eventuelle risikoarealer og konkluderet, at der ikke er grundlag for at stille skærpede krav i forhold til udledning af fosfor til overfladevand.

Næringsstoffer til grundvand

Ca. 2,36 ha ligger indenfor ”Indsatsplan i og nord for Klosterhede Plantage”. Derfor må udvaskningen af nitrat til grundvand ikke overstige udvaskningen svarende til et plantebrug.

Beregningerne i ansøgningen viser, at disse forudsætninger er opfyldt.

Spildevand

Der er stillet vilkår til vask af maskiner for at undgå forurening af jord og grundvand.

Andre miljøpåvirkninger

Struer Kommune har vurderet, at projektet ikke vil have indflydelse på bilag IV-arter, planter eller

---

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 868 af 3. juli 2015 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

dyr omfattet af artsfredninger eller optaget på nationale eller regionale rødlistor som findes eller kan forventes at leve i området omkring udbringningsarealerne.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Struer Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets arealer. Endvidere vurderer Struer Kommune, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

1.4 Samlet oversigt over vilkår

Vilkår

Generelt

- 1) Der skal til enhver tid opbevares et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. De vilkår, der vedrører arealets drift, skal være kendt af de personer, der er beskæftiget med den pågældende del af arealdriften.
- 2) Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter ændringen har fundet sted.

Arealer

- 3) På husdyrbrugets arealer, må der for hvert planår udbringes husdyrgødning og afgasset biomasse svarende til følgende:

Gødningstype	Udnyttelsesprocent	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Kvægdybstrøelse	45	1.180	152	11
Afgasset biomasse	81	1.254	123	11
I alt		2.434	275	22

- 4) Den afgassede biomasse skal indgå med en udnyttelsesprocent på 81 i husdyrbrugets gødningsregnskab.
- 5) Der skal for hvert planår etableres 5 % ekstra efterafgrøder ud over den til enhver tid gældende lovpligtige andel med efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødskning.

Egenkontrol og dokumentation

- 6) Der skal til enhver tid overfor tilsynsmyndigheden kunne fremlægges sædskifte-, mark- og gødningsplaner samt gødningsregnskaber som kan dokumentere, at vilkår om ekstra efterafgrøder er overholdt, og at husdyrgødningen udbringes miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for de i miljøgodkendelsen stillede vilkår. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor 5 år tilbage. Dog først gældende fra planåret 2015/2016. Tilsvarende skal der foreligge dokumentation for forpagtningskontrakter og eventuelle overførselsaftaler.

- 7) Det skal overfor tilsynsmyndigheden kunne dokumenteres, at den husdyrgødning og afgassede biomasse, der modtages, overholder de maksimale mængder kvælstof og fosfor, der fremgår af vilkårene i godkendelsen og som er en forudsætning for beregningerne i denne afgørelse.

1.5 Offentlighed

Partshøring og nabohøring

Ud over ansøger er der foretaget høring af alle ejere af arealerne.

Følgende parter har fået udkast til godkendelse tilsendt til udtalelse:

Ansøger Poul Sørensen, Dalgårdsvej 74, Resen, 7600 Struer

Konsulent Lene Gadegaard, Lemvigegnens Landboforening

Marslund A/S

Poul Kjær Nielsen, Makholmvej 33, Resen , 7600 Struer

Carsten Nørgaard Jensen, Dalgårdsvej 84, Resen, 7600 Struer

Søren Dam, Lucernemarken 20, Resen, 7600 Struer

Bahram Etemad, Fyrkatvej 8, 2. tv, 8200 Aarhus N

John Harboe Friis og Annette Friis Agerskov, Trehøjevej 5, Resen, 7600 Struer

Offentliggørelse

Godkendelsen er offentliggjort på Struer Kommunes hjemmeside på www.struer.dk d. 18-12-2015.

Følgende har modtaget en kopi af den endelige afgørelse:

Ansøger

Ansøger Poul Sørensen, Dalgårdsvej 74, Resen, 7600 Struer

Konsulent Lene Gadegaard, Lemvigegnens Landboforening

Øvrige parter

Marslund A/S

Danmarks Naturfredningsforening Struer

Sundhedsstyrelsen

Danmarks Fiskeriforening

Danmarks Sportsfiskerforbund

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark

Dansk Fritidsfiskerforbund

Dansk Ornitologisk Forening

Det økologiske Råd

Holstebro Museum

1.6 Klagevejledning

Du kan klage over afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klageberettiget er ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen.

En eventuel klage skal stiles til Natur- og Miljøklagenævnet og indsendes gennem Klageportalen via www.borger.dk eller www.virk.dk. Klagen skal indsendes senest d. 15. januar 2016. Er klagen ikke modtaget senest kl. 23.59 på datoen for klagefristens udløb, kan klagenævnet beslutte at klagen ikke er indsendt rettidigt.

Du kan finde et link til klageportalen på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, hvorfor afgørelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at klager indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet.

Vejledning om gebyrordningen og gebyrets størrelse kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside – www.nmkn.dk.

Hvis nogen klager over afgørelsen, vil dette blive meddelt ansøger.

Ønsker man afgørelsen prøvet ved domstolene, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Hvis afgørelsen bliver påklaget, vil dette blive meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. Husdyrgodkendelseslovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

På Struer Kommunes vegne:

Pernille Fog
Landbrugsgruppen

2. Baggrund for arealgodkendelsen

I det følgende beskrives en række juridiske forhold ved miljøgodkendelsen. Herunder faktuelle oplysninger vedrørende husdyrbruget, meddelelsespligt, gyldighed, retsbeskyttelse og revurdering.

2.1 Beskrivelse af husdyrbruget

Arealgodkendelsen gælder for udbringningsarealerne på husdyrbruget Dalgårdsvej 74, 7600 Struer. Godkendelsen omfatter de landbrugsmæssige aktiviteter som finder sted på arealerne.

Der udbringes 1,48 DE/ha/år på husdyrbrugets arealer.

Husdyrbruget ligger i landzone ca. 1 km nordvest for Resenstad. Udbringningsarealerne ligger både rundt omkring ejendommen og op til 3 km fra ejendommen.

Udbringningsarealerne afvander dels til Nissum Bredning, dels til Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund.

Der er ikke stigende husdyrtryk indenfor de pågældende kystvandsoplande på godkendelsestidspunktet.

2.2 Meddelelsespligt – arealer, ejerforhold

Godkendelsen gælder for det ansøgte. Der må ikke ske ændring af udbringningsarealer og den gødning, der bliver tilført, før ændringen er anmeldt til og godkendt af Struer Kommune. Kommunen tager herefter stilling til om ændringen udløser godkendelsespligt.

Udskiftning af arealer indenfor samme kategori (ejede/forpagtede eller tredjemandsarealer) kan ske uden en ny godkendelse, hvis det af godkendelsesmyndigheden bliver vurderet, at de nye arealer ikke er mere sårbare (jvf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 25), end dem de bliver udskiftet med.

Det vurderes at være vigtigt, at personer, der udfører arbejde i forbindelse med de i godkendelsen omhandlede arealer, kender godkendelsens vilkår for den del af driften, som de arbejder med. Der stilles derfor krav om dette i godkendelsen.

Kommunen skal underrettes ved ændringer i ejerforhold eller ændringer i ansvarsforholdene vedrørende den daglige drift af husdyrbruget.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 1) Der skal til enhver tid opbevares et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. De vilkår, der vedrører arealets drift, skal være kendt af de personer, der er beskæftiget med den pågældende del af arealdriften.
- 2) Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter ændringen har fundet sted.

2.3 Gyldighed

Hvis den meddelte arealgodkendelse ikke har været udnyttet helt eller delvist i 3 på hinanden følgende år, bliver det betragtet som kontinuitetsbrud. Så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af arealgodkendelsen.

2.4 Retsbeskyttelse

Med denne arealgodkendelse følger som udgangspunkt 8 års retsbeskyttelse fra den dato, godkendelsen er meddelt.

2.5 Revurdering af arealgodkendelsen

Godkendelsen skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering.

Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er derfor planlagt at foretage den første revurdering i 2023.

3. Gødningsoptbevaring og –håndtering

I det følgende beskrives og vurderes den husdyrgødning, der modtages til udbringning på husdyrbrugets arealer. Afsnittet beskriver gødningens opbevaring og håndtering.

3.1 Gødningstyper og –mængder

Miljøteknisk redegørelse

Af nedenstående fremgår den mængde og type husdyrgødning, der indgår i godkendelsen og indholdet af næringsstoffer.

Fast og flydende husdyrgødning

Tabel 1 - Gødningstype og næringsstofindhold

Gødningstype	Udnyttelsesprocent	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Kvægdybstrøelse	45	1.180	152	11
Afgasset biomasse	81	1.254	123	11
I alt		2.434	275	22

Vurdering

Der er søgt om at udbringe gødning svarende til 1,48 DE/ha.

Struer Kommune finder, at de gældende lovkrav for opbevaring og udbringning af husdyrgødning, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen generelt sikrer mod væsentlige gener for omgivelserne.

Da indholdet af nitrat og fosfor er en forudsætning for de beregninger og vurderinger, der er foretaget i forhold til arealerne, der indgår i denne godkendelse, er der stillet vilkår til den mængde nitrat og fosfor, husdyrbruget må modtage til udspreddning på ejendommens arealer. Vilkårene fremgår af afsnit 4.1.

3.2 Håndtering af gylle

Miljøteknisk redegørelse

Den afgassede biomasse bliver ikke opbevaret på Dalgårdsvej 74 men bragt direkte ud på arealerne.

Ud fra de gældende lovkrav for opbevaring og udbringning af husdyrgødning vurderer Struer Kommune, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler generelt sikrer mod væsentlige gener for omgivelserne.

4. Påvirkning af naboer, natur og overfladevand

I dette afsnit beskrives og vurderes driften af markerne, ligesom påvirkningen af overfladevand og grundvand vurderes i forhold til udledningen af nitrat og fosfor.

4.1 Natur og generelle beskyttelsesniveauer for fosfor og nitrat

Miljøteknisk redegørelse

Udbringingsarealet er på i alt 14,89 Ha.

Udbringingsarealerne modtager bl.a. afgasset biomasse fra Kobbelhøje 10, der er meddelt en § 12 miljøgodkendelse. Derfor kræver udspreddingen på arealerne en § 16 godkendelse.

Sammensætning og næringsstofindhold i den udbragte gødning fremgår af tabel 1 (se ovenfor).

Nedenstående tabel 2 angiver de arealer, som indgår i husdyrbrugets udbringingsareal og som ligger til grund for vurdering af påvirkningen af arealerne. Placeringen af udbringingsarealerne fremgår af bilag 1.

Tabel 2 - Udbringingsarealer og marknumre

Udbringingsarealer

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd-skifte	Ref. Sæd-skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
mark 1	1,97	Nej	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	1,97	0,00	0,00	1,97	0,00	0,00	0,00
mark 1-1	2,20	Nej	JB11	Nej	K4	K4	0,00	0,00	2,20	0,00	0,00	2,20	0,00	0,00	0,00
mark 1-2	3,11	Nej	JB3	Nej	K4	K4	0,00	0,00	3,11	0,00	0,00	3,11	0,00	0,00	0,00
mark 2-0	2,06	Nej	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	2,06	0,00	0,00	2,06	0,00	0,00	0,00
mark 2-1	1,30	Nej	JB4	Nej	K4	K4	0,00	0,00	1,30	0,00	0,00	1,30	0,00	0,00	0,00
mark 3	2,30	Nej	JB3	Nej	K4	K4	0,00	2,30	0,00	0,00	2,30*	2,30	0,00	0,00	0,00
mark 3-1	1,43	Nej	JB3	Nej	K4	K4	0,00	1,43	0,00	0,00	0,04	1,43	0,00	0,00	0,00
mark 3-2	0,51	Nej	JB3	Nej	K13	K13	0,00	0,51	0,00	0,00	0,01	0,51	0,00	0,00	0,00
Total	14,89						0,00	4,25	10,64	0,00	2,36	14,89	0,00	0,00	0,00

Marker markeret med # er manuelt udpeget til at indgå i beregning af overfladeudvaskning svarende til et plantebrug.

Harmoniareal

Med et udbringingsareal på 14,89 ha og en planlagt udbragt mængde husdyrgødning svarende til 22 DE bliver harmonitrykket på 1,48 DE/ha. Jf. harmonireglerne må der på kvægbrug udspreddes husdyrgødning svarende til 1,7 DE/ha/år, dog kun svarende til 1,4 DE/ha/år for den del af gødningen, der modtages fra 3. mand.

Jordbundstype

Jordbundstypen på udbringningsarealerne er JB3/JB4 lerblandet sandjord grov/fin og et enkelt areal er JB11 (se bilag).

Sædskifte og efterafgrøder

For alle arealer er der valgt et sædskifte svarende til referencesædskiftet. Dette svarer til K4 sædskifte for samtlige arealer undtagen mark 3-2. På denne mark er der permanent græs svarende til K13 sædskifte.

Kvælstof

10,64 ha ligger i nitratklasse 2 og de resterende 4,25 ha ligger i Nitratklasse 1. Arealernes beliggenhed i forhold til nitratklasserne fremgår af tabel 3 og bilagene til godkendelsen.

I oplandene til de mest kvælstofsårbare Natura 2000-områder er der i husdyrbrugloven fastsat et beskyttelsesniveau som krav om maksimalt husdyrtryk i forhold til de generelle harmoniregler i husdyrgødningsbekendtgørelsen. For udbringningsarealer, der ikke afvander til Natura 2000-områder, er der ikke fastlagt krav udover de generelle harmoniregler.

For den del af arealerne, der ligger i nitratklasse 1, skal dyretrykket i forhold til det generelle harmonikrav reduceres til 85 %.

For den del af arealerne, der ligger i nitratklasse 2, skal dyretrykket reduceres til 65 % af de generelle regler.

Ved anvendelse af virkemidler til reduktion af nitratudvaskningen til overfladevand kan harmonetrykket øges.

Ansøger har valgt at etablere 5 % ekstra efterafgrøder.

Ansøgningen viser, at den faktiske udvaskning er 63,4 kg N/ha/år. Da den maksimale udvaskning af kvælstof til overfladevand højst må være 63,4 kg N/ha/år, er det generelle krav for udvaskning af kvælstof til overfladevand overholdt.

En nærmere vurdering af kvælstoftilførslen til Natura 2000-områder fremgår af nedenstående afsnit 4.3.

Påvirkning af natur med luftbåren ammoniak og overfladeafstrømning fra udbringning

Der er som udgangspunkt gjort op med ammoniakpåvirkning fra udbringning gennem husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler. Der er dog særlig fokus på arealer som støder op til eller ligger i umiddelbar nærhed til Natura 2000 områder med kvælstoffølsom natur. I særlige tilfælde kan kommunen vælge at stille skærpede krav, udover hvad der følger af husdyrgødningsbekendtgørelsen, om f.eks. nedfældning eller husdyrgødningsfrie bræmmer.

Nærmeste udbringningsareal ligger ca. 2 km syd for Nissum Bredning, der er udpeget som Natura 2000 område. Derfor vurderer Struer Kommune, at der hverken skal stilles vilkår for luftbåren ammoniak eller overfladeafstrømning i forhold til Natura 2000 områder.

Overfladeafstrømning fra arealerne til beskyttet natur (risikoarealer) er vurderet i nedenstående afsnit 4.3.

Fosfor

Det beskyttelsesniveau for fosfor, der er fastlagt med husdyrgodkendelsesloven, omfatter kun arealer i oplande til Natura 2000-områder, der er overbelastet med fosfor. Kravet til fosforoverskuddet

vil afhænge af jordtype, dræningsforhold og fosfortal. Hvis der kan dokumenteres fosforbalance for husdyrbruget, stilles der ikke krav med hensyn til fosfor uanset bedriftens fosfortal.

Markerne 1, 1-1, 1-2, 2-0 og 2-1 afvander til fosforoverbelastet Natura 2000 område – Nissum Bredning. Der er ingen lavbundsarealer på markerne. Det er i ansøgningen oplyst, at arealerne ikke er drænede. Struer Kommune har oplysninger om at mark 1-1 og 1-2 kan være delvist drænede. Da ansøgningen viser, at der ikke er fosforoverskud på arealerne, anses det for uden betydning at arealerne kan være drænede.

Markerne 3, 3-1 og 3-2 afvander til Natura 2000 området, Kås Bredning, der ikke er overbelastet med fosfor.

Da der er fosforbalance på arealerne, vurderer Struer Kommune, at der ikke skal stilles skærpede krav til udledningen af fosfor.

Vurdering

Struer Kommune har på baggrund af ovenstående vurderet,

- at det generelle beskyttelsesniveau for udvaskning af nitrat til overfladevand er overholdt,
- at der skal stilles fastholdelsesvilkår til typen af gødning, næringsindhold, udnyttelsesprocent og sammensætning af gødningen og ekstra efterafgrøder,
- at der ikke er forhold, der kan begrunde vilkår til luftbåren ammoniak,
- at der ikke er hjemmel i husdyrloven til at stille vilkår til fosforudledningen fra det ansøgte, da der er fosforbalance på arealerne.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 3) På husdyrbrugets arealer, må der for hvert planår udbringes husdyrgødning og afgasset biomasse svarende til følgende:

Gødningstype	Udnyttelsesprocent	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Kvægdybstrøelse	45	1.180	152	11
Afgasset biomasse	81	1.254	123	11
I alt		2.434	275	22

- 4) Den afgassede biomasse skal indgå med en udnyttelsesprocent på 81 i husdyrbrugets gødningsregnskab.
- 5) Der skal for hvert planår etableres 5 % ekstra efterafgrøder ud over den til enhver tid gældende lovpligtige andel med efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødsning. Efterafgrøderne skal selvstændigt fremgå af gødningsregnskabet til NaturErhvervsstyrelsen eller på anden måde kunne dokumenteres overfor tilsynsmyndigheden.

4.2 Påvirkning fra transport

Miljøteknisk redegørelse og vurdering

Der vil ske en del transporter i forbindelse med udbringningen af husdyrgødning. Da arealerne i forvejen har modtaget svinegylle svarende til 12,3 DE, vil der ikke ske væsentlige ændringer i transporten på og omkring arealerne.

Struer Kommune vurderer, at der i den konkrete sag ikke vil være forøgede trafikgener for omgivelserne i forbindelse med udbringningen i forhold til det allerede eksisterende.

4.3 Kvælstof og fosfor til Limfjorden

Miljøteknisk redegørelse

Hele udbringningsarealet (14,89 ha) ligger i oplandet til Limfjorden og dermed også i oplandet til internationale naturbeskyttelsesområder. Ca. 4,25 ha af udbringningsarealerne ligger i oplandet til Limfjordens Natura 2000-område nr. 62 Venø Bugt og Sund, som er udpeget som Natura 2000-område "Venø og Venø Sund" og udgøres af Habitatområde H55 og Fuglebeskyttelsesområde F40.

De resterende ca. 10,64 ha afvander til Natura 2000-område nr. 28 Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø.

Kvælstof og fosfor til Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund

Ud fra Struer Kommunes forudsætninger og beregninger er det vurderet, at husdyrbrugets del af den samlede kvælstofpåvirkning i Limfjorden kun udgør 0,01 %

Da der er fosforbalance på arealerne er en vurdering i forhold til fosfor ikke nødvendig.

Kvælstof og fosfor til Limfjordens delopland Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø

Struer Kommune har beregnet at husdyrbrugets del af den samlede kvælstofpåvirkning til Nissum Bredning udgør 0,04 % af den samlede kvælstofpåvirkning.

Da der er fosforbalance på arealerne er en vurdering i forhold til fosfor ikke nødvendig.

Risikoarealer

Landskabets hældning kan have stor betydning for fosforoverfladeafstrømningen.

Er hældningen på arealet over 6 grader og afstanden mindre end 20 meter til et vandløb, en sø over 100 m² eller en kyst, må der efter husdyrgødningsbekendtgørelsen ikke udsprede flydende husdyrgødning.

Langs den sydlige del af mark 1-1 og 1-2 løber vandløbet "Bæk vest for Resenstad". Vandløbet er et naturligt vandløb og det er omfattet af kravet om 9 meter randzone på begge sider af vandløbet, hvor der bl.a. ikke må udsprede husdyrgødning. Der er ingen dele af de 2 marker, der har hældninger over 6 grader ned mod vandløbet.

Struer Kommune vurderer derfor, at der ikke er forhold, der kan begrunde vilkår i forhold til overfladeafstrømning.

Overfladevandsvurderingen og beregningerne, der ligger til grund for ovenstående vurderinger, fremgår af bilag 8.

Samlet vurdering for nitrat og fosfor

Struer Kommune har vurderet, at den ansøgte drift med de stillede vilkår hverken alene eller i kumulation med andre projekter vil påvirke udpegningsgrundlaget i Limfjordens deloplande (Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund / Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø) væsentligt som følge af tilførslen af kvælstof og fosfor. Struer Kommune vurderer derfor, at hensynet til overfladevand er varetaget i overensstemmelse med Habitatbekendtgørelsens § 7.

4.4 Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Miljøteknisk redegørelse og vurdering

Følgende bilag IV-arter kan tænkes at forekomme i Struer Kommune:

- spidssnudet frø
- stor vandsalamander
- strandtudse
- odder
- birkemus
- småflagermus
- markfirben

Struer Kommune har ikke kendskab til, at der skulle leve bilag IV-arter i nærheden af udbringningsarealerne. Struer Kommune vurderer at det er usandsynligt at (især) padderne, birkemus og markfirben skulle findes i tilknytning til udbringningsarealerne, som følge af at intensivt dyrkede marker ikke er egnet som levested eller ynglelokalitet for de pågældende dyrearter. Struer Kommune har også vurderet, at forekomsten af flagermus i området heller ikke vil blive påvirket.

Det er vurderet, at der ikke er inddraget arealer, som i dag er udyrkede (f.eks. ligger i brak). Den eksisterende arealanvendelse er intensiv landbrugsdrift, og der sker ikke nogen ændring i arealanvendelsen.

Struer Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at projektet ikke vil kunne skade Habitatdirektivets bilag IV-arter eller vil ødelægge disse arters leve-, yngle eller rastesteder.

4.5 Kvælstof til grundvand

Miljøteknisk redegørelse

Nitratudvaskningen til grundvand skal kun vurderes, hvis der ligger udbringningsarealer indenfor udpegede nitratfølsomme indvindingsområder.

Mark 3, 3-1 og 3-2 ligger delvist indenfor udpeget nitratfølsomt indvindingsområde svarende til et samlet areal på 2,36 ha. Det udpegede indvindingsområde fremgår af ”Indsatsplan i og nord for Klosterhede Plantage”.

Vurdering

Af ”Indsatsplan i og nord for Klosterhede Plantage” fremgår det, at der i forbindelse med nye ansøgninger om miljøgodkendelse skal stilles krav om, at udvaskningen af nitrat fra rodzonen til grundvandet ikke må overstige udvaskningen fra et plantebrug.

Beregningerne i ansøgningen viser, at udvaskningen fra markerne 3, 3-1 og 3-2 er henholdsvis 62 og 36 mg N/l. Da udvaskningen fra plantebrug på de tilsvarende arealer er 63 mg N/l, er kravet i indsatsplanen opfyldt.

Der er derfor ikke grundlag for at stille skærpede krav i forhold til beskyttelsen af grundvand.

Arealernes beliggenhed i forhold til indvindingsområder fremgår af bilag 8.

5. Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Det skal i afgørelsen sikres, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige udbringningsteknik (BAT). Ansøger har redegjort for anvendelsen af BAT og eventuelt fravalg af BAT indenfor opbevaring og udbringning af husdyrgødning og afgasset biomasse.

Ansøgers miljøtekniske beskrivelse og kommunens vurdering fremgår af nedenstående afsnit.

5.1 BAT ved opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Miljøteknisk beskrivelse

Udbringning

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet som en række tiltag for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF). En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem.

Her kan bl.a. nævnes:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på week-end- og helligdage),
- udbringningsmetoder,
- krav om nedfældning på visse arealer,
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedfældning af husdyrgødning udbragt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha,
- krav til efterafgrøder.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen bliver der bl.a. taget hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker hvorpå der er udbragt gødning. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør).

Der vil ikke blive udbragt gødning på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal, hvor der efterfølgende er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lign.

Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til NaturErhvervsstyrelsens norm med handelsgødning, er der forbrugt mindre kvælstof end den økonomisk optimale mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Her kan nævnes brug af den mest optimale form for udbringningsteknik, placering i sædskiftet og benyttelse af de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

Udbringningen af husdyrgødning overholder de gældende regler mht. hensyn til naboer, byområder m.m. Udbringning af husdyrgødning overholder gældende krav mht. udlægning med slæbeslanger og nedfældning.

Vurdering

Udbringning

Udspredning af gylle skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener, ammoniakfordampning og støj begrænses. Udbringning skal så vidt mulig ske på hverdage indenfor normal arbejdstid.

Det anses for BAT at håndtere spredningen af husdyrgødningen så lugtgener mindskes på steder, hvor det er sandsynligt, at naboer kan blive berørt.

Dette kan man navnlig ved at gøre følgende:

- at sprede husdyrgødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdage, og
- at være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene.

I forhold til reducere af et fosforoverskud i forbindelse med udbringning af husdyrgødning findes der på godkendelsestidspunktet ikke udbringningsteknikker til dette formål. Man kan dog undgå væsentlig overfladeafstrømning med fosfor ved at undgå udspredning på stærkt skrånede arealer og ved at etablere randzoner omkring vandløb og søer/vandhuller.

Da ansøger på baggrund af gældende lovgivning skal etablere 9 meter randzone omkring vandløb ved markerne, og da der ikke er stærkt skrånede udbringningsarealer, vil en eventuel udledning af fosfor i forhold til overfladeafstrømning være minimal.

Struer Kommunen vurderer ud fra ovenstående, at husdyrbruget lever op til BAT vedrørende udbringning af gødning.

6. Egenkontrol og dokumentation

Miljøteknisk beskrivelse

Der bliver hvert år udarbejdet en mark- og gødningsplan, hvor mængden af gødning tilpasses afgrødernes forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Produktionen i marken følges ved opmåling i høst og der udarbejdes årlige gødningsregnskaber.

Sprøjtplaner udarbejdes i samråd med planteavlskonsulent.

Vurdering

Af ovenstående fremgår det, at der fra ansøgers side er iværksat en række egenkontroller. For at dokumentere at vilkår i godkendelsen er overholdt er der stillet vilkår til egenkontrollen.

Struer Kommune vurderer, at husdyrbrugets beskrivelse sammen med de stillede vilkår opfylder kravene til egenkontrol.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 6) Der skal til enhver tid overfor tilsynsmyndigheden kunne fremlægges sædskifte-, mark- og gødningsplaner samt gødningsregnskaber, som kan dokumentere, at vilkår om ekstra efterafgrøder er overholdt, og at husdyrgødningen udbringes miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for de i miljøgodkendelsen stillede vilkår. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor 5 år tilbage. Dog først gældende fra planåret 2015/2016. Tilsvarende skal der foreligge dokumentation for forpagtningskontrakter og eventuelle overførselsaftaler.
- 7) Det skal overfor tilsynsmyndigheden kunne dokumenteres, at den husdyrgødning og afgasgede biomasse, der modtages, overholder de maksimale mængder kvælstof og fosfor, der fremgår af vilkårene i godkendelsen og som er en forudsætning for beregningerne i denne afgørelse.

Bilag 1. Oversigt over udbringningsareal

Tegnforklaring

 Ejede og forpagtede udbringningsarealer

Bilag 2. Nitratklasser

Tegnforklaring

- Nitratklasse I
- Nitratklasse III
- Nitratklasse II
- Ejede/forpagtede udbringningsarealer

Bilag 3. § 3 natur

Bilag 4. Natura 2000

Tegnforklaring

- EF-habitatområder
- Udbringningsarealer

:KNOLOGI OG NATUR

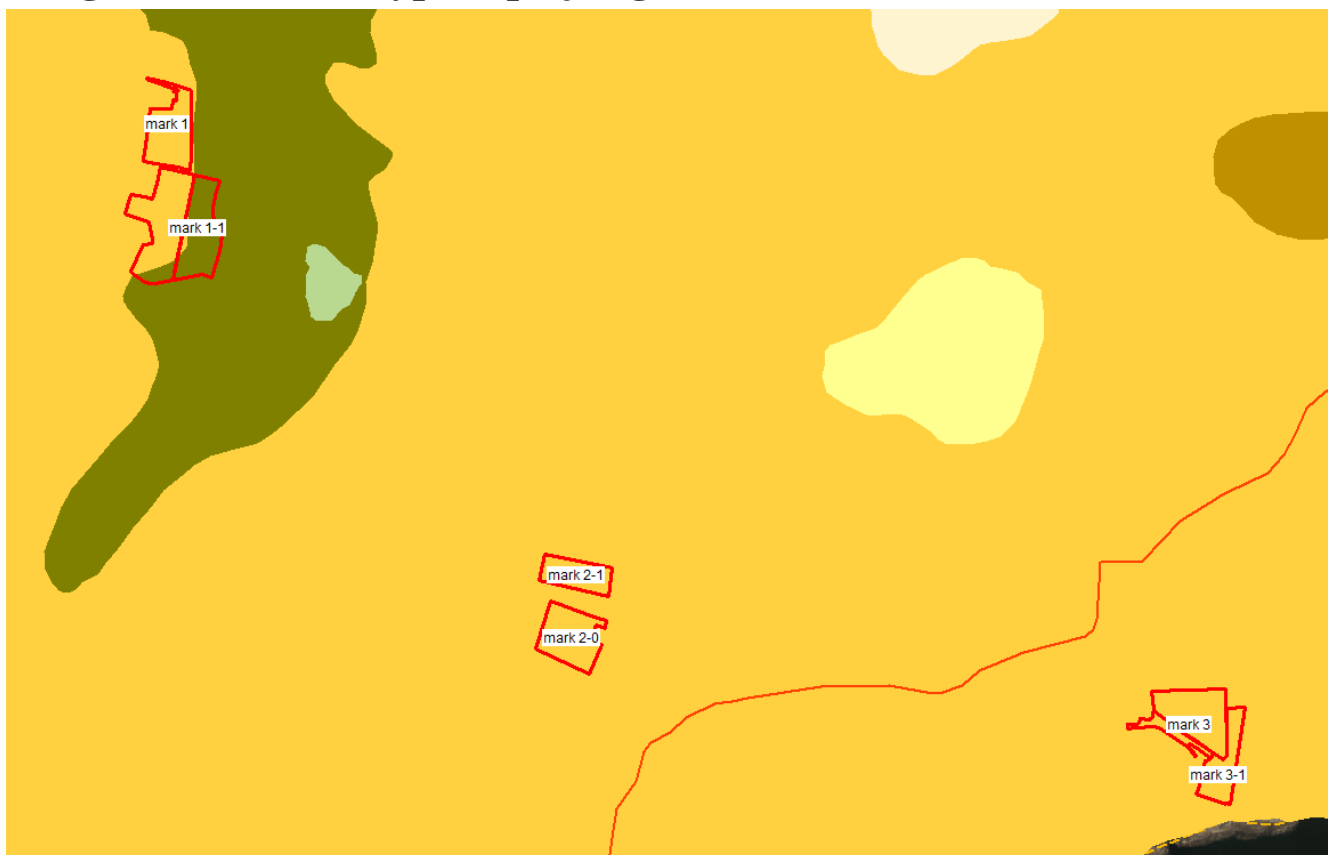
Bilag 5. Fosforklasser/Opland til fosforfølsom Natura 2000

Signaturforklaring

- Fosforklasse 2
- Fosforklasse 1 og 3
- Udbringningsarealer
- Opland til fosforoverbelastet Natura 2000

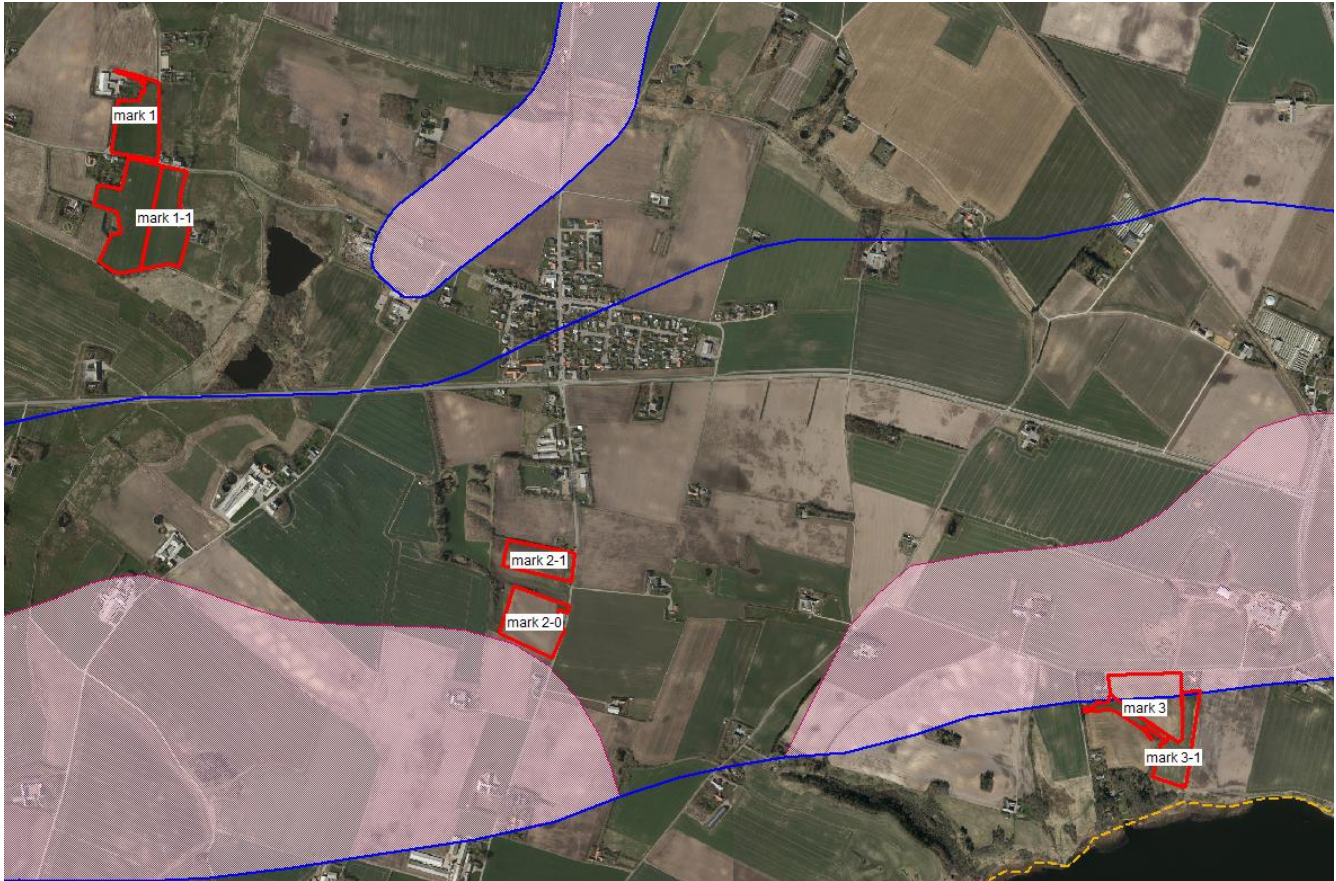
Bilag 6. Jordbundstyper i pløjelaget

Signaturforklaring

	Byzone, søer, skove m.m.
	Humus
	Grovsandet jord
	Lerblandet sandjord grov/fin
	Finsandet jord
	Sandblandet lerjord - grov/fin
	Lerjord
	Svær/meget svær lerjord, siltjord
	Ejede og forpagtede udbringningsarealer

Bilag 7. Grundvandsforhold

Tegnforklaring

- Vandværksindvindingsopland
- Indsatsområder med hensyn til nitrat

Bilag 8. Overfladevandsvurdering

Kvælstof og fosfor til Limfjorden

Miljøteknisk redegørelse

Hele udbringningsarealet ligger i oplandet til Limfjorden og dermed også i oplandet til internationale naturbeskyttelsesområder.

Dele af udbringningsarealet - 4,25 ha – afvander til deloplandet Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund. Venø Bugt og Sund, er udpeget som Natura 2000-område ”Venø og Venø Sund nr. 62” og udgøres af Habitatområde H55 og Fuglebeskyttelsesområde F40.

I Naturstyrelsens Natura 2000-plan 2010-2015 Venø og Venø Sund beskrives Næringsstofbelastning af marine områder at udgøre en alvorlig trussel. Venø Sund og Venø Bugt er som resten af Limfjorden påvirket af for store tilledninger af næringsstoffer fra land. Dette resulterer i nedsat sigtedybde, bl.a. forringede forhold for ålegræssets dybdeudbredelse. Bundfaunaens sammensætning er ligeledes påvirket af den høje næringsstofbelastning. Dermed påvirkes også fødegrundlaget for lysbuget knortegås og hvinand, der henholdsvis lever af bundplanter og invertebrater. Toppet og stor skallesluger, der begge primært lever af fisk, påvirkes også negativt. Det fremgår af Natura 2000-planen, at de marine naturtyper ikke er i en gunstig bevaringsstatus på grund af for stor belastning med næringsstoffer fra oplandet.

De øvrige 10,64 ha afvander til Limfjordens delopland Nissum Bredning. Dermed vil afvandingen af arealerne kunne påvirke Natura 2000-område nr. 28 ”Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø”.

I Naturstyrelsens ”Natura 2000-plan 2010-2015 Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø” beskrives næringsstofbelastning og deraf følgende eutrofiering som en trussel mod de marine naturtyper i Nissum Bredning, Skibsted Fjord og farvandet omkring Agerø.

Det fremgår af Naturstyrelsens ”Vandplan 2009-2015 Limfjorden”, at Limfjordens økologiske tilstand vurderes at være ringe/dårlig, og at fjorden er i risiko for ikke at opfylde miljømålet i 2015. Hovedårsagen er en for stor tilførsel af næringsstoffer fra oplandet. I henhold til vandplanen synes både påvirkningen fra kvælstof og fosfor at være bestemmende for fjordens miljøtilstand.

Kvælstofudvaskning til Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø

Den beregnede kvælstofudvaskning fra rodzonen i markerne er på 63,4 kg kvælstof/ha/år. Da jordens reduktionspotentiale er på 51-75 % betyder det, at op til ¾ dele af kvælstoffet fra marken potentielt kan fjernes eller omdannes undervejs fra rodzonen, inden det når frem til Limfjorden. Der udvaskes således ca. 16-31 kg kvælstof per hektar til Nissum Bredning. I alt giver det ansøgte anledning til en årlig kvælstoftilledning på 68-132 kg kvælstof.

Kvælstofudvaskningen til Venø og Venøsund

Den beregnede kvælstofudvaskning fra rodzonen i markerne er på 63,4 kg kvælstof/ha/år. Da jordens reduktionspotentiale er på 0-50 % betyder det, at op til halvdelen af kvælstoffet fra markerne potentielt kan fjernes eller omdannes undervejs fra rodzonen. Der udvaskes således ca. 31,7-63,4 kg kvælstof pr. hektar til Venøsund. I alt giver det ansøgte anledning til en årlig kvælstoftilledning på 337-675 kg kvælstof.

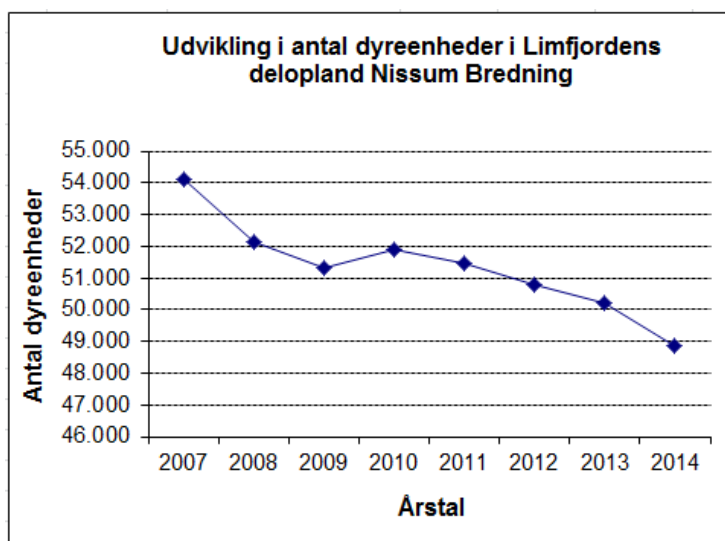
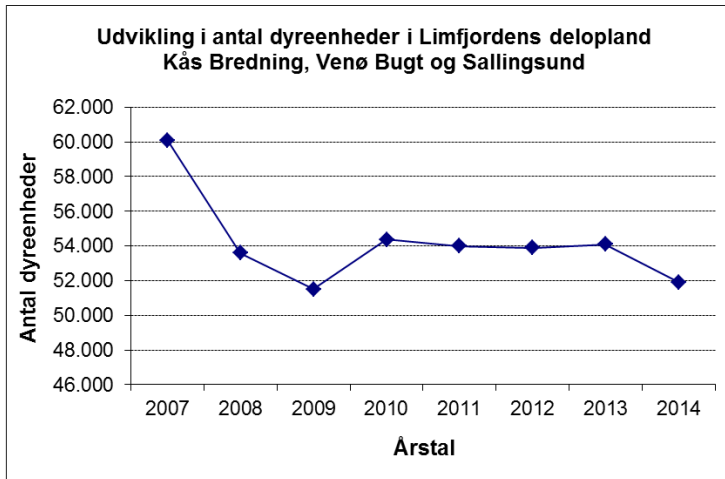
Nedenfor vurderes om produktionens kvælstofudvaskning alene eller sammen med andre husdyrproduktioner kan påvirke Limfjorden. Miljøstyrelsen har fastlagt afskæringskriterier for skadesvirk-

ning af nitratudvaskning til overfladevande. Et projekt for husdyrbrug kan ikke medføre en skadevirkning på overfladevande, herunder Natura 2000-områder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter, som følge af N-udvaskning, når nedenstående punkter 1, 2A og 2B alle er opfyldt:

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, f.eks. ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland.

Miljøstyrelsen har udarbejdet kort, der angiver Limfjordens deloplande og udviklingen i antal DE siden 2007 i disse deloplande. Kortene er tilgængelige på Statsforvaltningens hjemmeside (www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm).

Dyretrykket i de 2 ovennævnte deloplande til Limfjorden har således **ikke** været stigende siden 2007.

Det fremgår af Miljøstyrelsens vejledning, at det skal vurderes om andre kilder til nitratudvaskning giver anledning til en øget nitratudvaskning til Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund. Struer Kommune vurderer, at der siden 2007 ikke er sket væsentlige ændringer i akvakulturanlæg, renseanlæg eller udledninger fra virksomheder, nye boligområder eller spredt bebyggelse, som har medført væsentlige ændringer i nitratudvaskningen.

På baggrund af udviklingen i antal dyreenheder i oplandet til Limfjordens delopland Kås Bredning vurderes det, at det ansøgte ikke i kumulation med andre husdyrprojekter i oplandet, vil have en skadevirkning på det aktuelle Natura 2000-område.

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder, fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder, fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund kan ikke karakteriseres som et lukket bassin eller meget lidt eutrofieret vandområde. Det betyder at nitratudvaskningen fra husdyrbruget vil give anledning til en væsentlig (dvs. målbar) effekt på Limfjorden og Limfjordens Natura 2000-områder, hvis nitratudvaskningen er større end 5 %.

Husdyrgodkendelseslovgivningen regulerer husdyrgødning i forbindelse med godkendelser, herunder den ekstra nitratudvaskning til overfladevande som følge af husdyrgødning. Lovgivningen regulerer ikke nitratudvaskning til overfladevand fra andre kilder, f.eks. nitratudvaskningen som følge af almindelig planteavl. Det betyder blandt andet, at der i forbindelse med godkendelse af husdyrbrug efter husdyrgodkendelseslovens regler ikke kan ske en regulering af nitratudvaskningen, som følge af udspreddingen af husdyrgødning, der er mere skærpet end kravene til nitratudvaskning som følge af planteavl.

Struer Kommune har lavet beregninger, der viser hvor stor en andel husdyrbrugets nitratudvaskning udgør, af den samlede nitratudvaskning til Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund. Beregningerne er udført i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning. Struer Kommune har dog valgt at beregne den totale udvaskning fra husdyrbruget og ikke merudvaskningen set i forhold til en planteavler.

Tabel med beregning af nitratudvaskning til Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund:

Natura 2000 område Limfjorden – Natura 2000-område nr. 62	
Opland til Venø Bugt og Sund (Habitatområde nr. 55), Kås Bredning og Sallingsund, ha	58.442
Dyrket areal i oplandet, ha	42.474
Reduktionspotentiale (jvf. nitratklassekortlægning), pct.	41
Standardudvaskning fra rodzonen (jordtypeafhængig), kg N/ha/år	77
Udvaskning dyrket areal til Natura 2000-området, kg N/år	1.929.594
Udvaskning fra øvrige opland, kg N/år	94.211
Udvaskning i alt fra opland, kg N/år	2.023.805

Det ansøgte	
Reduktionspotentiale (jvf. nitratklassekortlægning), pct.	25
Udspretningsareal, ha	4,25
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år	63,4
Samlede påvirkning Natura 2000 området, kg N/år	202
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000 området, pct.	0,01

Påvirkningen af Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund vil være forsvindende lille, da produktionens nitratudvaskning kun udgør 0,01 % af den samlede nitratudvaskning.

Tabel med beregning af nitratudvaskning til Nissum Bredning:

Natura 2000 område Limfjorden - Habitatområde nr. 28	
Opland til Habitatområde nr. 28, ha	60.009
Dyrket areal i oplandet, ha	37.542
Reduktionspotentiale (jvf. nitratklassekortlægning), pct.	77
Standardudvaskning fra rodzonen (jordtypeafhængig), kg N/ha/år	76
Udvaskning dyrket areal til Natura 2000-området, kg N/år	656.234
Udvaskning fra øvrige opland, kg N/år	51.674
Udvaskning i alt fra opland, kg N/år	707.908
Det ansøgte	
Reduktionspotentiale (jvf. nitratklassekortlægning), pct.	63
Udspretningsareal, ha	10,64
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år	63
Samlede påvirkning Natura 2000 området, kg N/år	250
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000 området, pct.	0,04

Påvirkningen af Limfjordens delopland Nissum Bredning vil være minimal, da projektets nitratudvaskning kun udgør 0,04 % af den samlede nitratudvaskning.

Holdt op imod miljøstyrelsens opstillede afskæringskriterium vil det ansøgte således ikke i sig selv have en skadevirkning på de aktuelle Natura 2000-områder. Nitratudvaskningsberegning (jf. tabellen ovenfor) viser, at det ansøgte ikke vil kunne medføre en væsentlig negativ påvirkning af internationale beskyttede vandområder, da nitratudvaskningen udgør en mindre del af den samlede nitratudvaskning til Kås Bredning.

Det ansøgte overholder Miljøstyrelsens afskæringskriterier for skadevirkning af nitrat-udvaskning til overfladevand. Kommunen vurderer derfor, at mer-belastningen af vandmiljøet i Limfjorden er begrænset, og at de stillede vilkår til driften er tilstrækkelige til at sikre, at udpegningsgrundlaget ikke påvirkes væsentligt.

Fosfor

Reguleringen af fosfor tilført via husdyrgødningen sker kun for udbringningsarealerne i oplande til Natura 2000 områder, der er overbelastet med fosfor.

Der er fastlagt et generelt beskyttelsesniveau for fosfor.

Under forudsætning af at husdyrtrykket ikke har været stigende siden 1. januar 2007, bidrager beskyttelsesniveauet til, at fosforoverskuddet i oplande til beskyttelseskrævende overfladevande bliver nedbragt i takt med, at der tillades og godkendes husdyrbrug efter husdyrgodkendelsesloven.

Det betyder, at beskyttelsesniveauet som udgangspunkt sikrer, at selvom en enkelt bedrift udvider - og dermed i sig selv kan ses at få en øget andel af det samlede fosforoverskud til et vandområde, modsvares denne øgede andel en nedgang i andelen af fosforoverskuddet fra produktioner, der op- hører.

Overholdelse af beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet vil i henhold til husdyrgodkendelsesloven derfor i de allerfleste tilfælde betyde, at der ikke vil være tale om nogen væsentlig påvirkning af fosfor fra en husdyrproduktion.

Udgangspunktet er at hvis det generelle beskyttelsesniveau er overholdt, kan projektet godkendes. For arealer, der ligger udenfor fosforklasserne 1 til 3, gælder de generelle harmonikrav. Dog kan der stilles skærpede krav efter en række kriterier, der fremgår af godkendelsesbekendtgørelsens bilag 4.

Krav til fosforoverskuddet stilles på bedriftsniveau og ikke i forhold til enkelte marker. Dette skyldes, at overholdelse af kravet ellers ikke kan kontrolleres ved tilsyn.

Da der er fosforbalance på arealerne, er der ikke foretaget en vurdering af fosfor.

Risikoarealer

Landskabets hældning kan have stor betydning for fosforoverfladeafstrømningen.

Er hældningen på arealet over 6 grader og afstanden mindre end 20 meter til et vandløb, en sø over 100 m² eller en kyst, må der efter husdyrgødningsbekendtgørelsen ikke udsprede flydende husdyrgødning.

Langs den sydlige del af mark 1-1 og 1-2 løber vandløbet "Bæk vest for Resenstad". Vandløbet er et naturligt vandløb og det er omfattet af kravet om 9 meter randzone på begge sider af vandløbet, hvor der bl.a. ikke må udsprede husdyrgødning. Der er ingen dele af de 2 marker, der har hældninger over 6 grader ned mod vandløbet.

Struer Kommune vurderer derfor, at der ikke er forhold, der kan begrunde vilkår i forhold til overfladeafstrømning.

Samlet vurdering for kvælstof og fosfor

Det vurderes, at den ansøgte drift med de stillede vilkår hverken alene eller i kumulation med andre projekter vil påvirke udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områderne væsentligt som følge af tilførslen af kvælstof og fosfor. Struer Kommune vurderer således, at hensynet til overfladevand er varetaget i overensstemmelse med Habitatbekendtgørelsens § 7.